

Inhoudstafel

1	Doelstelling	1
2	Voorwaarden	1
2.1	<i>Indicaties</i>	1
2.2	<i>Contra-indicaties</i>	1
2.3	<i>Bevoegdheden</i>	1
3	Uitvoering	1
3.1	<i>Benodigdheden</i>	2
3.2	<i>Uitvoering</i>	2
3.2.1	Aanvraagformulier invullen	2
3.2.2	Gebruik waste-buis	2
3.2.3	Volgorde bloedtubes	2
3.2.4	Bloedafname	2
3.2.5	Transport	3
3.2.6	Aandachtspunten	3
3.3	<i>Nazorg en opvolging</i>	3
4	Mogelijke complicaties	3
5	Gerelateerde documenten	4
5.1	<i>Wetgeving</i>	4
5.2	<i>Wetenschappelijke literatuur</i>	4
5.3	<i>Bijbehorende documenten</i>	4
5.4	<i>Achtergrond</i>	4
6	Definities en afkortingen	4
7	Verantwoordelijke	4

1 Doelstelling

Techniek voor het correct afnemen van een bloedstaal via IV weg d.m.v. het Vacutainer®-systeem en het voorkomen van prikaccidenten en bloedgerelateerde infecties.

2 Voorwaarden

2.1 Indicaties

Medisch voorschrift

2.2 Contra-indicaties

Nvt

2.3 Bevoegdheden

Bloedafneming door veneuze punctie is een technische verpleegkundige verstrekking waarvoor een voorschrift van de arts nodig is (KB 18 juni 1990, B2-handeling).

3 Uitvoering

	IV bloedafname met Vacutainer	Klinische procedure
		4.0.0
		16/05/2017

3.1 Benodigheden

- Vacutainer®-naald (+ reserve)
- naaldhouder
- bloedtubes
- naaldencontainer
- niet-steriele handschoenen
- knelband
- huidontsmetting: chloorhexidine 0,5 % in alcohol
- niet-steriele deppers
- wondpleister
- bedbeschutting
- aanvraagformulier voor bloedonderzoek
- plastic zakje
- handalcohol

3.2 Uitvoering

3.2.1 Aanvraagformulier invullen

De arts is verantwoordelijk voor het aanvragen van onderzoeken; bijgevolg maakt de arts een elektronische aanvraag aan (of vult een papieren aanvraagformulier in).

3.2.2 Gebruik waste-buis

Een waste-buis moet als eerste afgenomen worden (en wordt daarna weggeworpen) in de volgende situaties:

- bloedname uit (centrale) katheter of IV poort (omwille van de dode ruimte),
- bloedname met vleugelnaald (omwille van de dode ruimte),
- 'gewone' bloedname met Vacutainer-naald waarbij ook een stolling (Na-citraat, blauw) geprikt wordt (omwille van contaminatie met weefselvocht).

Opmerkingen:

1-/ Indien hemocultuurafname en 'gewone' bloedname voor stolling gecombineerd worden, moet ná de HC en vóór de stolling géén waste-buis genomen worden.

2-/ Bij een bloedname met Vacutainer, zonder stolling, moet géén waste-buis gebruikt worden.

3-/ Op een waste-buis kunnen sowieso geen labo-bepalingen gebeuren!

3.2.3 Volgorde bloedtubes

1. hemoculturen (eerst aëroob, dan anaëroob)
2. waste-buis (wit) (*niet noodzakelijk als er een hemocultuur aan voorafgaat*)
3. stollingsbuis (Na-citraat, blauw)
4. serum gelbuizen (geel)
5. Li-heparine (groen)
6. EDTA (paars)
7. fluoride (grijs)
8. andere

3.2.4 Bloedafname

- aan bed van de patiënt: [identificatie van de patiënt](#)
- [handen ontsmetten](#)
- bedbeschutting aanleggen
- knelband aanleggen
- handschoenen aandoen
- punctieplaats ontsmetten met chloorhexidine 0,5 % in alcohol, 30 seconden laten inwerken
- doorschijnend hulsje van de Vacutainer®-naald verwijderen

	IV bloedafname met Vacutainer	Klinische procedure
		4.0.0
		16/05/2017

- naald op de naaldhouder schroeven
- beschermhuls van de naald verwijderen
- eerste tube in naaldhouder brengen zonder deze door te drukken
- vene aanprikken
- aangebrachte bloedtube doordrukken en volledig laten vullen d.m.v. het vacuüm, tot de bloedflow stopt
→ *knelband lossen zodra bloed begint te stromen!*
- andere bloedtubes inbrengen en vullen
- ALLE tubes enkele malen kantelen om bloed met aditief te mengen, *niet schudden!*
  - o Citraat: 3 à 4 x
  - o Serum: 5 x
  - o Heparine en EDTA: 8 à 10 x
  - o Glucose: 5 à 10 x
- naald verwijderen en punctieplaats voldoende lang afdrukken met depper
CAVE bij gebruik anti-stollingsmiddelen patiënt vragen zelf enkele minuten op de prikplaats te drukken, controleren, en bij blijvend bloeden uit de prikplaats een drukverbandje aanleggen
- arm niet buigen
- naald in naaldencontainer gooien (**afschroeven via de uitsparingen in het bovenzak van de container en zonder doorschijnende huls te recappen**)
- wondpleister op de punctieplaats aanbrengen
CAVE kleefpleisterallergie! Desgevallend hypoallergische wondpleister gebruiken
- onmiddellijk ná de bloedname, aan bed van de patiënt: bloedstalen identificeren d.m.v. de zelfklevers van het overeenkomstige aanvraagformulier
- bloedstalen (zonder de wastebuis) samen met het overeenkomstige aanvraagformulier in een plastic zakje verpakken

3.2.5 Transport

- bijzondere voorwaarden voor transport (bv. 'gekoeld') staan vermeld op het aanvraagformulier

3.2.6 Aandachtspunten

- het gebruik van het opgegeven materiaal en het hanteren van de juiste werkwijze zijn van essentieel belang voor:
  - o preventie van prikaccidenten en bloedgerelateerde infecties
  - o het bekomen van een gesloten systeem
- nauwgezette desinfectie en contacttijd van min. 30 seconden in acht nemen
- bij moeilijke bloedafnames is het gebruik van vleugelnaald met adapternaald geïndiceerd (zie procedure [IV bloedname met een vleugelnaald](#))
- **nooit de naald recappen**
- bloedtubes volledig vullen d.m.v. het vacuüm tot de bloedflow stopt
- het kantelen van ALLE tubes (NIET schudden) is noodzakelijk om het bloed goed met het additief te mengen
- bij de afname van [hemoculturen](#) is het niet nodig te wachten tot de bloedflow stopt; 5 à 10 ml is hier voldoende (te zien op markeringen op flesjes) (zie procedure [Hemoculturen](#))
- nooit het dopje van de tube verwijderen
- punctieplaats voldoende lang afdrukken en achteraf controleren
- naaldhouder na gebruik verwijderen als n-RMA of reinigen en ontsmetten vooraleer te herbruiken

3.3 Nazorg en opvolging

Nvt

4 Mogelijke complicaties

	IV bloedafname met Vacutainer	Klinische procedure
		4.0.0
		16/05/2017

- Foutieve bloedwaarden door
  - de ontsmettingsstof onvoldoende te laten drogen alvorens te punteren.
  - de knelband te lang aangespannen te laten.
  - het niet gebruiken van een waste-buis wanneer dit geïndiceerd is.
  - niet de correcte volgorde van bloedbuizen te hanteren.
  - de bloedtubes niet volledig te vullen (tot het vacuüm stopt).
  - het onvoldoende kantelen van de bloedbuizen.

5 Gerelateerde documenten

5.1 Wetgeving

KB 18 juni 1990, Lijst van technische verpleegkundige verstrekkingen ...

5.2 Wetenschappelijke literatuur

[Clinical and Laboratory Standards Institute](#)

5.3 Bijbehorende documenten

Procedure [Handhygiëne](#)

Procedure [Identificatie van patiënten](#)

Procedure [IV bloedname met een vleugelnaald](#)

Procedure [Hemoculturen](#)

Procedure [Bloedafname langs arteriële katheter](#)

Procedure [Bloedafname langs centrale katheter](#)

5.4 Achtergrond

Nvt

6 Definities en afkortingen

Nvt

7 Verantwoordelijke

Ziekenhuishygiëne
 Directeur patiëntenzorg
 Medisch directeur